

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES**

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 77/ 25-11-2011

**ΕΡΕΥΝΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΚΥΛΙΚΕΙΑ ΤΩΝ
ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ**

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2011

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η προέλευση και ποιότητα των προϊόντων που διατίθενται στα κυλικεία είναι εξαιρετικά αμφίβολη στις μέρες μας, συνιστώντας ένα μείζον κοινωνικό ζήτημα καθώς η βιωσιμότητα και η διαμόρφωση της κοινωνίας του μέλλοντος είναι αδιάρρηκτα συνδεδεμένη με το είδος και την ποιότητα των παρεχόμενων αυτών τροφών.

Οι περισσότερες από αυτές τις τροφές είναι σύμφωνα με τους διαιτολόγους ιδιαίτερα ανθυγιεινές και περιορισμένης θρεπτικής αξίας και σύμφωνα με τους υγειονομικούς κανονισμούς που ισχύουν «απαγορευμένες».

Εντούτοις, ένα πολύ μεγάλο ποσοστό μαθητών, περίπου 80%, τις βρίσκει ιδιαίτερα νόστιμες και ελκυστικές και τις εντάσσει στο καθημερινό του διαιτολόγιο.

Περνώντας σχεδόν τη μισή τους μέρα στα σχολεία οι μαθητές αναπόφευκτα τρέφονται με τα είδη αυτά που πωλούνται στα κυλικεία αποκτώντας κατ' επέκταση λανθασμένες διατροφικές συνήθειες. Πίτσες, ντόνατς, αναψυκτικά, σοκολάτες είναι ιδιαίτερα αγαπητά στα παιδιά, που παρόλο που γνωρίζουν τις βλαβερές συνέπειες κατανάλωσης αυτών των προϊόντων σε ποσότητες, δε διστάζουν να τις απολαύσουν αλόγιστα. Είναι μάλιστα χαρακτηριστική η προθυμία και δυστυχώς και η ευκολία με την οποία μπορούν να προμηθευτούν «απαγορευμένες» τροφές από τα πλησιέστερα καταστήματα του σχολείου, μη διστάζοντας να «δραπετεύσουν» από τον προαύλιο χώρο, όταν αυτές οι τροφές δεν διατίθενται από το κυλικείο.

Σε έρευνες που έχουν γίνει σχεδόν ένας στους τρεις μαθητές προτιμά το έτοιμο φαγητό από το σπιτικό. Η σπουδαία διατροφική παράδοση που έχει ο λαός μας σε ένα πολύ μικρό ποσοστό περνά ως κολατσιό από το σπίτι στο σχολείο, κι αυτό μέχρι τις πρώιμες τάξεις του Γυμνασίου.

Η στάση αυτή καταδεικνύει τη μειωμένη σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίζουν το ζήτημα της διατροφής οι μαθητές και την επιπολαιότητα που τους διέπει κατά την

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

επιλογή των προϊόντων. Το σίγουρο όμως είναι ότι για το φαινόμενο αυτό, τα παιδιά είναι οι τελευταίοι υπεύθυνοι.

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής της οικογένειας, ο βομβαρδισμός των ΜΜΕ με εξαιρετικά εθιστικής επίδρασης διαφημιστικές καμπάνιες πολυεθνικών, η στάση και η παιδεία γονέων και καθηγητών, μα κυρίως η αδυναμία της πολιτείας να επιβάλλει τη νομοθεσία, συνιστούν πλειάδα λόγων που ποδηγετούν τη μαθητική σκέψη σε κακές διατροφικές συνήθειες.

Ο έλεγχος στα κυλικεία για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας, γίνεται περιστασιακά μία με δυο φορές το χρόνο από δημόσιους ελεγκτές, αδυνατώντας να ελέγξουν πλήρως και σε τακτά χρονικά διαστήματα τη σωστή λειτουργία των κυλικείων.

Οι πανίσχυρες βιομηχανίες τροφίμων εκμεταλλευόμενες την εύκολη πλέον πρόσβαση στην πληροφορία, κατακλύζουν το παιδικό μάτι με τις πλέον ελκυστικές μεθόδους, αποπροσανατολίζοντάς το από τα ορθά διατροφολογικά κριτήρια.

Κάπου εδώ θα έπρεπε να παρεμβαίνει το οικογενειακό και εκπαιδευτικό περιβάλλον προκειμένου να υπάρξει σωστή ενημέρωση για το τι είναι ωφέλιμο και τι όχι. Οι αυξημένες εργασιακές απαιτήσεις όμως των γονέων δεν αφήνουν πολλά περιθώρια ώστε να αναλάβουν την αποκλειστική διαχείριση των παιδικών γευμάτων. Γι' αυτό άλλωστε, δεν φαίνεται να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική η πρόταση να κλείσουν τελείως τα κυλικεία, θέτοντας στους γονείς την αποκλειστική ευθύνη ελέγχου του καθημερινού διαιτολογίου.

Εντέλει, κανένα μέτρο και καμιά πρόταση δε φαίνεται αρκετή για να προφυλάξει τα παιδιά από το τεράστιο σύστημα νόθευσης των τροφίμων, εάν δεν υπάρξει γενική διατροφική παιδεία και παράλληλη κινητοποίηση γονέων, εκπαιδευτικών και πολιτείας, προκειμένου να διαφυλαχθεί το μέλλον και η σπουδαία διατροφική παράδοση του τόπου μας στις επόμενες γενιές.

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

2. ΤΕΧΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Δόθηκαν 4 ερωτηματολόγια σε 40 σχολεία της Νομαρχίας Αθηνών (συνημμένα) και συμπληρώθηκαν από 10 μαθητές σε κάθε σχολείο, δύο καθηγητές, ένα διευθυντή και τον κυλικειάρχη.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

1. Προτιμάς το σπιτικό φαγητό ή το έτοιμο?
ναι όχι
2. Ψωνίζεις συχνά από το κυλικείο?
ναι όχι
3. Ποιο προϊόν προτιμάς περισσότερο και γιατί?
.....
4. Το προϊόν που προτιμάς είναι υγιεινό?
ναι όχι
5. Παίρνεις φαγητό από το σπίτι?
ναι όχι
6. Γνωρίζεις τι πρέπει να τρώμε για να τρεφόμαστε υγιεινά?
ναι όχι
7. Όταν δεν έχει το κυλικείο αυτό που σου αρέσει βγαίνεις εκτός σχολείου προκειμένου να το πάρεις?
ναι όχι
8. Αν ναι, σε ελέγχει κάποιος ή κρυφά από τους καθηγητές?
ναι όχι
9. Γνωρίζεις πόσο βλαβερά είναι τα έτοιμα προϊόντα, όπως γαριδάκια, πατατάκια, σοκολάτες, παγωτά κλπ.?
ναι όχι
10. Ξέρεις τι είναι τα συντηρητικά?
ναι όχι

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

1. Ψωνίζετε συχνά από το κυλικείο?
ναι όχι
2. Αν ναι, τι αγοράζετε συνήθως?
.....
3. Είστε ευχαριστημένος/η από την ποιότητα των προϊόντων ως καταναλωτής?
ναι όχι
4. Πιστεύετε ότι τα προϊόντα του κυλικείου κάνουν καλό στην υγεία των παιδιών?
ναι όχι
5. Υπάρχει κάποιο προϊόν που πιστεύεται ότι θα έπρεπε να υπάρχει στο κυλικείο αλλά δεν διατίθεται?
ναι όχι
6. Είστε ικανοποιημένος/η από τις συνθήκες υγιεινής του κυλικείου?
ναι όχι
7. Παρατηρείται το φαινόμενο στο σχολείο σας να βγαίνουν οι μαθητές εκτός προαύλιου χώρου προκειμένου να προμηθευτούν τα προϊόντα που θέλουν?
ναι όχι
8. Πιστεύετε ότι η εκπαίδευση των παιδιών σε θέματα υγιεινής διατροφής είναι επαρκής?
Γνωρίζουν τα παιδιά τι είναι υγιεινό και τι όχι?
ναι όχι
9. Πόσο συχνά τρώτε έτοιμο φαγητό?
  - ποτέ
  - μια/ δυο φορές την εβδομάδα
  - τουλάχιστον τρεις φορές την εβδομάδα
10. Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να παρακολουθήσετε σεμινάρια διατροφικής εκπαίδευσης?
ναι όχι

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

1. Γνωρίζετε τα προϊόντα που διατίθενται από το κυλικείο του σχολείου σας στους μαθητές?
ναι όχι
2. Έχει διαπιστωθεί παράβαση από το κυλικείο όσον αφορά πώληση απαγορευμένων προϊόντων? Έχουν γίνει οι απαραίτητες συστάσεις?
ναι όχι
3. Είστε ευχαριστημένος με τις συνθήκες λειτουργίας του κυλικείου (υγιεινή, σωστή διατήρηση των τροφών κλπ)?
ναι όχι
4. Πιστεύετε ότι γίνεται επαρκής έλεγχος από τους δημόσιους ελεγκτές στα κυλικεία?
ναι όχι
5. Είστε υπέρ ή κατά της άποψης για πλήρη παύση της λειτουργίας των κυλικείων ώστε να αναλάβουν οι γονείς αναγκαστικά τη διατροφή των παιδιών τους?
ναι όχι
6. Πιστεύετε ότι η εκπαίδευση που παρέχεται στους μαθητές είναι επαρκής σε θέματα σωστής διατροφής?
ναι όχι
7. Πιστεύετε ότι οι εκπαιδευτικοί είναι σωστά και επαρκώς καταρτισμένοι σε θέματα υγιεινής διατροφής?
ναι όχι
8. Τρώτε συχνά έτοιμο φαγητό?
  - ποτέ
  - μια/ δυο φορές την εβδομάδα
  - τουλάχιστον τρεις φορές την εβδομάδα
9. Τι πρέπει να γίνει κατά τη γνώμη σας προκειμένου να αλλάξουν οι μαθητές τις κακές διατροφικές τους συνήθειες?

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΚΥΔΙΚΕΙΑ

1. Γνωρίζετε την λίστα των προϊόντων που επιτρέπονται σύμφωνα με την ΚΥΑ Α2γ2087/9-5-89?

ναι   όχι

2. Σας έχουν κάνει ποτέ έλεγχο δημόσιοι ελεγκτές?

ναι   όχι

3. Έχετε υπογεγραμμένο δελτίο έγκρισης από δημόσιο ελεγκτή?

ναι   όχι

4. Ο χώρος που διατίθενται επαρκεί για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του προσωπικού?

ναι   όχι

5. Πιστεύεται ότι τα προϊόντα που διατίθενται κάνουν καλό στην υγεία των παιδιών?

ναι   όχι

6. Ποιο προϊόν παρατηρείται με τη μεγαλύτερη κατανάλωση?

ναι   όχι

7. Αν μπορούσατε τι θα αλλάζατε στο κυλικείο?

.....

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΕ 40 ΚΥΛΙΚΕΙΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων βρέθηκαν τα εξής αποτελέσματα:

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ερώτηση 1	82 % προτιμούν το έτοιμο φαγητό
	12 % προτιμούν το σπιτικό φαγητό
	6 % δεν απάντησαν
ερώτηση 2	76 % προτιμούν το κυλικείο
	20 % δεν ψωνίζουν από το κυλικείο
	4 % δεν απάντησαν
ερώτηση 3	68 % προτιμούν προϊόντα εκτός της λίστας του Υπουργείου (snacks, coca cola, κρουασάν κα)
	22 % προτιμούν προϊόντα της λίστας του Υπουργείου
	18 % δεν απαντούν
ερώτηση 4	82 % δεν γνωρίζουν
	12 % είναι υγιεινό
	6 % δεν απάντησαν
ερώτηση 5	91 % όχι
	5 % ναι
	4 % δεν απάντησαν
ερώτηση 6	54 % ναι
	32 % όχι
	14 % δεν απάντησαν
ερώτηση 7	56 % ναι
	32 % όχι
	12 % δεν απάντησαν
ερώτηση 8	62 % κρυφά
	24 % με την άδεια
	14 % δεν απάντησαν
ερώτηση 9	46 % ναι
	38 % όχι
	16 % δεν απάντησαν

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

ερώτηση 10   68 % όχι
                  24 % ναι
                  8 % δεν απάντησαν

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΣΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ερώτηση 1   69 % όχι
                  26 % ναι
                  5 % δεν απάντησαν

ερώτηση 2   30 % καφέ, τυρόπιτα
                  69 % όχι
                  1 % δεν απάντησαν

ερώτηση 3   72 % όχι
                  23 % ναι
                  5 % δεν απάντησαν

ερώτηση 4   78 % όχι
                  15 % ναι
                  7 % δεν απάντησαν

ερώτηση 5   70 % όχι
                  29 % ναι
                  1 % δεν απάντησε

ερώτηση 6   70 % όχι
                  26 % ναι
                  4 % δεν απάντησε

ερώτηση 7   17 % ναι
                  74 % όχι
                  9 % δεν απάντησαν

ερώτηση 8   43 % ναι
                  38 % όχι
                  18 % δεν απάντησαν

ερώτηση 9   39 % 2 φορές την εβδομάδα
                  14 % ποτέ
                  40 % 3 φορές την εβδομάδα

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

7 % δεν απάντησε

ερώτηση 10 82 % ναι
17 % όχι
1 % δεν απάντησε

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΚΥΛΙΚΕΙΟΥ ΣΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ερώτηση 1 93 % ναι
7 % δεν απάντησαν

ερώτηση 2 97 % συχνά
3 % δεν απάντησε

ερώτηση 3 96 % όχι
4 % ναι

ερώτηση 4 90 % ναι
6 % όχι
4 % δεν απάντησαν

ερώτηση 5 85 % ναι
12 % όχι
3 % δεν απάντησαν

ερώτηση 6 84 % snacks
12 % αναψυκτικό
4 % δεν απάντησαν

ερώτηση 7 12 % να αλλάζα δουλειά
85 % να γίνει πιο ελαστική η λίστα
3 % δεν απάντησαν

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΣΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ερώτηση 1 88 % ναι
12 % δεν απάντησε

ερώτηση 2 69 % όχι
25 % ναι

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

6 % δεν απάντησε

ερώτηση 3	76 % ναι
	20 % όχι
	4 % δεν απάντησαν
ερώτηση 4	82 % ναι
	10 % όχι
	8 % δεν απάντησαν
ερώτηση 5	12 % ναι
	78 % όχι
	10 % δεν απάντησαν
ερώτηση 6	86 % ναι
	12 % όχι
	2 % δεν απάντησαν
ερώτηση 7	88 % ναι
	12 % όχι
ερώτηση 8	86 % 2 φορές την εβδομάδα
	10 % 1 φορά την εβδομάδα
	4 % ποτέ
ερώτηση 9	86 % τίποτα
	12 % πολλά
	2 % δεν απάντησε

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

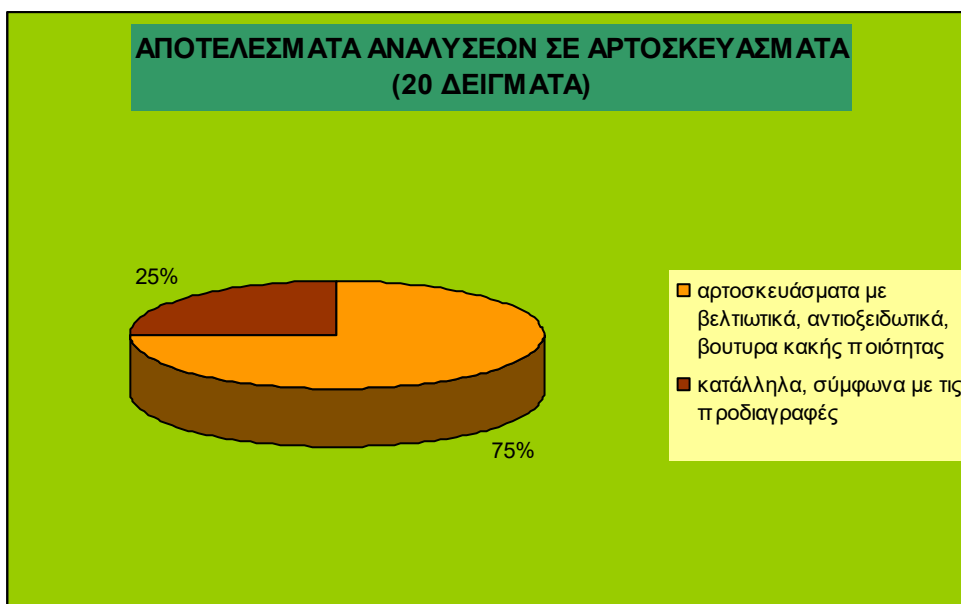
Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΣΕ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΤΩΝ ΚΥΛΙΚΕΙΩΝ

Δειγματοληπτικός Έλεγχος

- Αρτοσκευάσματα (κουλούρια, κρουασάν, σταφιδόψωμα)-είκοσι (20) δείγματα
  - Πάρθηκαν είκοσι δείγματα στα οποία το 75% περιείχε βελτιωτικά, αντιοξειδωτικά, βούτυρα κακής διατροφικής ποιότητας και το 25% βρέθηκαν με ικανοποιητικές παραμέτρους.

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

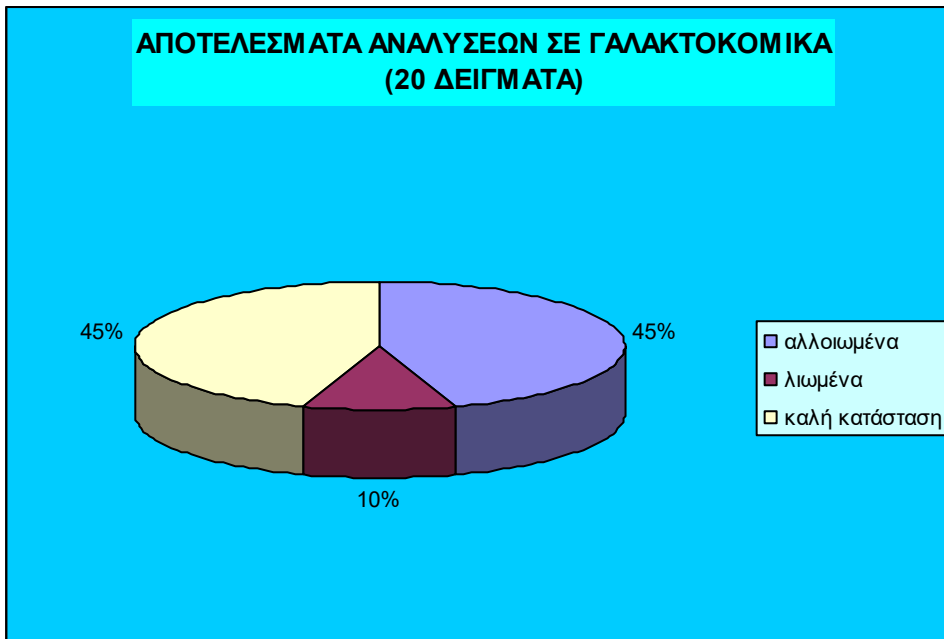

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

- Γαλακτοκομικά (παγωτά, γιαούρτια, γάλα) - είκοσι (20) δείγματα
  - Το 45% ήταν αλλοιωμένα σε ψυγεία με άσχετα προϊόντα (ψάρια), το 10% λιωμένα, το 45% σε καλή κατάσταση

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

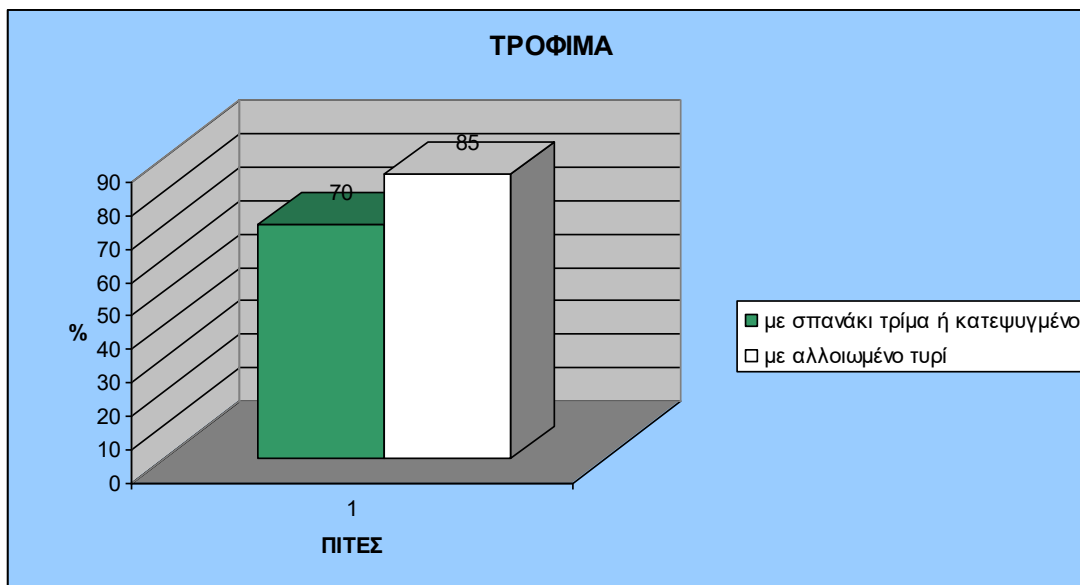

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

- Τυρόπιτες, σπανακόπιτες, ζαμπονοτυρόπιτες, λουκανικόπιτες – δέκα (10) δείγματα
  - 85% αλλοιωμένο τυρί (όχι φέτα)
  - 70% άσχημη μυρωδιά σε σπανάκι το οποίο ήταν τρίμα ή κατεψυγμένο

- Σοκολάτες ή snacks – εικοσιπέντε (25) δείγματα
  - 25% ληγμένα ή εκτός ψυγείου, οι σοκολάτες κατά 92%

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

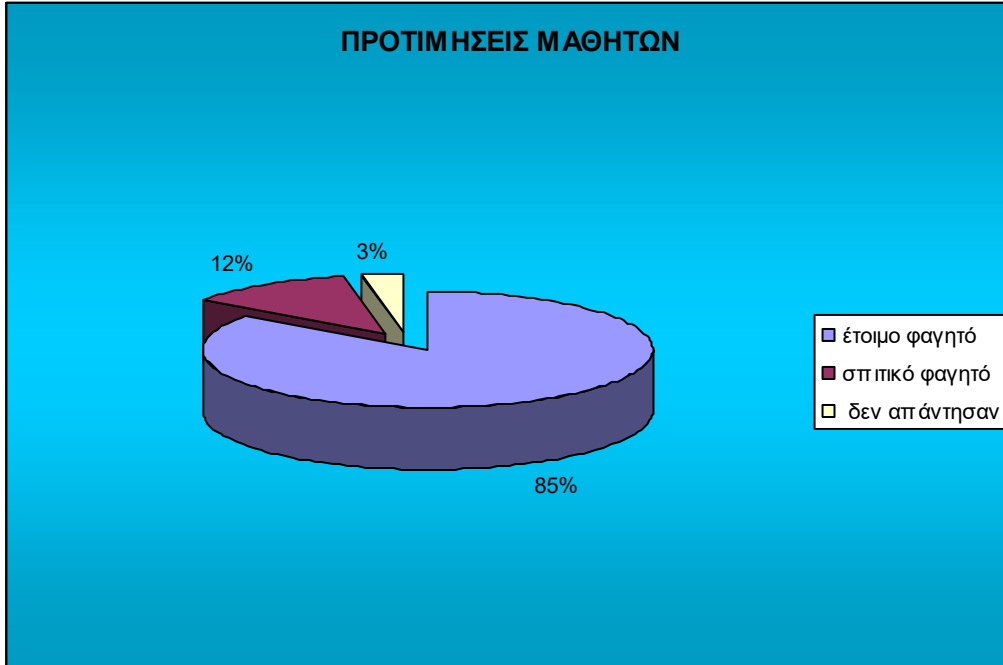

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

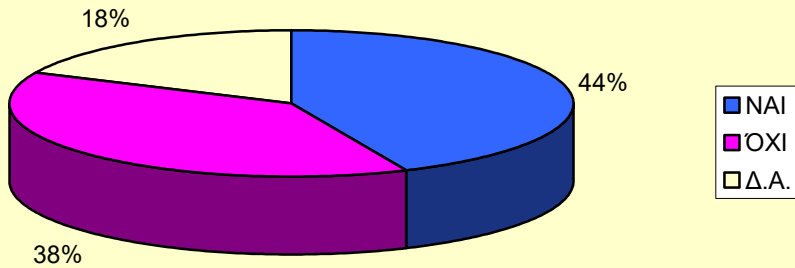

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

**ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΡΚΗΣ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
(ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ)**

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

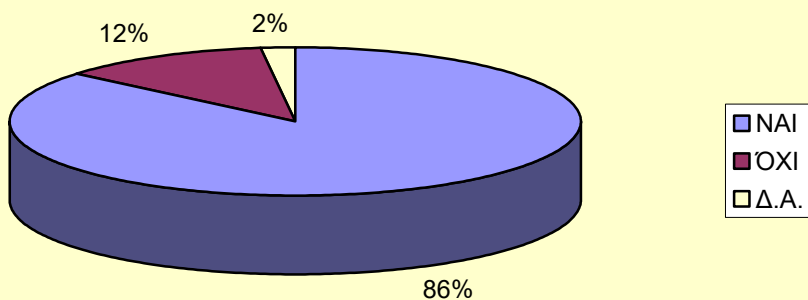
για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

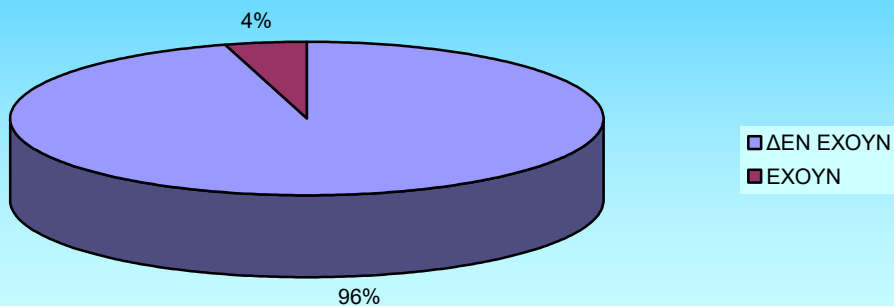
Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΡΚΗΣ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ)

ΚΥΛΙΚΕΙΑ ΜΕ ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΛΕΚΤΗ (ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ)

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

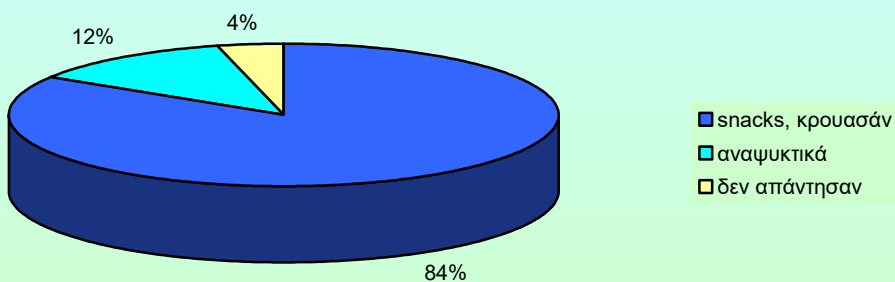
για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

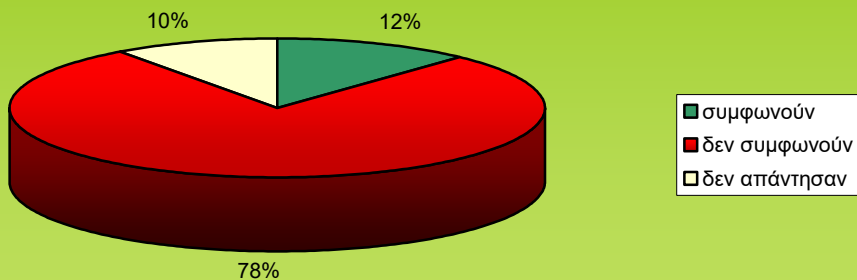
Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΣΤΑ ΚΥΛΙΚΕΙΑ

ΝΑ ΠΑΥΣΕΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΚΥΛΙΚΕΙΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ (ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ)

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΝΑ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΚΥΛΙΚΕΙΑ

- Σάντουιτς με τυρί, ντομάτα, γαλοπούλα, τοστ
- Ψωμί τύπου 90%
- Τυριά ελληνικής παραγωγής
- Ψωμί πολυτελείας, κουλούρι σημίτικο ή σταφιδόψωμο σε ατομική συσκευασία
- Φρυγανιές σε μικρή συσκευασία
- Γάλα παστεριωμένο, γιαούρτι χωρίς προσμίξεις, φρούτα εποχής πλυμένα και τυλιγμένα σε σελοφάν
- Φυσικοί χημοί φρούτων
- Ξηροί καρποί
- Τυρόπιτα και σπανακόπιτα πολύ καλής ποιότητας
- Τσάι και καφές μόνο για το προσωπικό

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

20

για ποιότητα ζωής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
PANHELLENIC CENTRE OF ECOLOGICAL RESEARCHES

Λεωφόρος Αλεξάνδρας 28, 106 83 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100804 , 210 8101609, 210 7230505 Fax: 210 7230505,
e-mail: ,pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

ΤΟ ΠΑ.Κ.Ο.Ε ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ

Μετά από τα παραπάνω προτείνουμε:

- ✓ στους μαθητές: να ετοιμάζουν πρόγευμα από το σπίτι τους
- ✓ στους καθηγητές: να παροτρύνουν τους μαθητές να φέρνουν στο σχολείο από το σπίτι τους πρόγευμα
- ✓ στους δ/ντες: να ελέγχουν σε καθημερινή βάση το κυλικείο
- ✓ στους κυλικειάρχες: να ελέγχουν τι αγοράζουν
- ✓ στην πολιτεία: να δώσει άμεση λύση στο πρόβλημα

ΑΠΟ ΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ

Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ είναι πλέον τρόπος ζωής

για ποιότητα ζωής